

Vergadering van
De Statencommissie Ruimte en Leefomgeving

Vergaderdatum
11 mei 2016

Kenmerk

Status verslag
Concept

Verslaglegging door
Mevrouw E. Wijsman

Telefoonnummer
7507

**Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte en
Leefomgeving, gehouden op 11 mei 2016 in het provinciehuis te Den Haag**

AANWEZIG:

VOORZITTER: de heer Çelik
Commissiegriffier: de heer Geraets

PvdA mevrouw Matil
CDA mevrouw Verkoelen, de heer P.J. Rijken, de heer Cetin
VVD mevrouw Bonnewits-De Jong, mevrouw Van den Berg,
de heer Ludema
SGP en ChristenUnie de heer Van Dieren, de heer Schaapman, de heer
Scheurwater
SP mevrouw Van Aelst, de heer Hoogendam
GroenLinks mevrouw Van Hunnik
D66 mevrouw Bade
PVV de heer Kok
50Plus de heer Bakx
PvdD mevrouw Van Viegen

AFWEZIG:

-

AANWEZIGE GEDEPUTEERDEN:

mevrouw Bom-Lemstra

AGENDA:

- 1 **Opening procedurevergadering**
- 1a. **Mededelingen**
- 1b. **Besluitenlijst vorige vergadering**
- 1c. **Stukken**
- 1d. **Ingekomen stukken**
- 1 e. **Planning**
- 1f. **Sluiting procedurevergadering**
- 2 **Opening overlegvergadering**
- 2a. **Mededelingen**
- 2b. **Vaststellen van de agenda**
- 2c. **Spreekrecht**
- 2d. **Rondvraag**
3. **Verslag vorige vergadering**
4. **Besluitenlijst vorige vergadering**

- 5. Bespreekstukken**
- 5a. Voortgang van de ontwikkelingen rond de Duivenvoordecorridor**
- 5b. Jaarstukken 2015**
- 5c. Ontheffingsverzoek gemeente Noordwijkerhout**
- 6. Sluiting**

1. Opening procedurevergadering

1a. Mededelingen

1b. Besluitvorming vorige vergadering

1c. Ingekomen stukken

1d. Planning en openstaande moties en toezeggingen

2. Opening overlegvergadering

2a. Mededelingen

De VOORZITTER opent de overlegvergadering om 19.15 uur en heet de aanwezigen welkom. Hij deelt mee dat er na afloop een borrel klaarstaat.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA meldt dat de gesprekken over Decathlon goed verlopen en deze week in de afrondende fase zijn gekomen. Zij zal de woordvoerders uitnodigen om hen te informeren over waar dit toe heeft geleid.

2b. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2c. Spreekrecht

Er zijn drie sprekers. Deze krijgen gelegenheid in te spreken bij agendapunt 5A.

2d. Rondvraag

Mevrouw VAN HUNNIK refereert aan de opmerking in de vorige vergadering dat er voorzichtig moet worden omgegaan met de kustbebouwing. Zij heeft namelijk een persbericht gelezen over strandhuisjes in Kijkduin die verkeerd zijn geplaatst. Zij vraagt hoe het mogelijk is dat dat deze niet conform de afspraak op het strand zijn geplaatst en welke maatregelen het college daartoe gaat treffen.

Mevrouw BOM-LEMSTRA zegt dat hierover ook vragen zijn gesteld in de gemeenteraad van Den Haag waarna de omgevingsdienst Haaglanden onderzoek hiernaar heeft gedaan. Gebleken is dat het toch goed is gegaan. De gedeputeerde zal in dat kader de beantwoording van de vragen uit de gemeenteraad aan de commissieleden toezenden.

Mevrouw VAN HUNNIK vraagt zich af hoe er zoveel ruis kon ontstaan en verzoekt de gedeputeerde ervoor te zorgen dat dit in de toekomst in een keer goed gaat.

De heer SCHAAPMAN sluit zich hierbij aan en zegt dat een dergelijke manier van handelen veel verwarring geeft bij betrokkenen, omdat ze van de gemeente Den Haag iets anders horen dan van het hoogheemraadschap.

Mevrouw BOM-LEMSTRA begrijpt zijn zorgen en zal dit nazoeken en toevoegen aan de antwoorden die in de gemeenteraad gegeven zijn.

3. Verslagen van de vorige vergaderingen

Er zijn geen opmerkingen. Het verslag van 6 april 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Besluitenlijst van de vorige vergadering

De besluitenlijst van 6 april 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Besprekstukken

5a. Voortgang van de ontwikkelingen rond de Duivenvoordecorridor

De heer DESSENS spreekt vanavond in namens de groep van 12 organisaties die zich inzetten voor het groen houden van de Duivenvoordecorridor. Op 4 mei 2016 heeft hij een reactie op de brief van mevrouw Bom-Lemstra van 20 april aan de griffie overhandigd. Hij kan uit die brief niet opmaken hoe de 28 ha extra groen gerealiseerd gaat worden, maar is bang dat er voor een hectare kassen weer een hectare woonwijk terugkomt. Het gaat dan niet 'van glas naar gras', maar 'van kas naar woonwijk'. Hij is bang dat er bij bebouwing maar weinig overblijft van de groene corridor en denkt dat dit nooit de bedoeling kan zijn geweest. Hij denkt dat bestuurders zich hebben vergist in wat er aan extra ruimte nodig is bij een bebouwd oppervlak van 5 ha. Die ruimte wordt onttrokken aan de bufferzone. Hij vindt het betoog dat tuinen daarbij meetellen en dat de kwaliteitscommissie dit bewaakt geen zinvol verhaal. De 12 organisaties zijn bereid mee te denken om een oplossing te vinden en spreker stelt voor om in Leidschendam-Voorburg het gebied tussen de N447 en de spoorlijn niet te bebouwen en in Voorschoten aan de rand van Duivenvoordecorridor te bouwen en niet links en rechts van de Kniplaan, omdat dat ten koste gaat van de open corridor. Hij stelt daarom een compensatie voor met de toegezegde medefinanciering van de boortunnel van de RijnlandRoute. Hij roept de provincie op ervoor te zorgen dat de voorgenomen woningbouw in beide gemeentes beter ingepast wordt in de ruimtelijke kwaliteit van deze essentiële bufferfunctie en om een commissie van wijzen onderzoek te laten doen en eventueel te kijken naar financiële compensatie.

Mevrouw VAN VIEGEN vraagt of de organisaties zelf hierover contact hebben gehad met de provincie.

De heer DESSENS zegt dat er regelmatig overleg is geweest met ambtenaren van de provincie, maar nog niet met de gedeputeerde. Op een vraag van mevrouw VAN VIEGEN of hij dat wil, antwoordt hij bevestigend.

De tweede inspreker is wethouder ROZENBERG van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Hij vindt de Duivenvoordecorridor een prachtig gebied waarover de provincie jaren geleden afspraken heeft gemaakt. Hij deelt graag de visie van Leidschendam-Voorburg over de culturele historische en maatschappelijke kwaliteit van de uitvoering van het convenant met de commissieleden. Leidschendam-Voorburg is kritisch op de woningmarkt, omdat er nog maar weinig budget is en er dus geen sprake is van budget-neutraal, maar toch blijft de ambitie van het convenant overeind. Om deze waar te kunnen maken is er een andere aanpak nodig en de gemeente kiest voor borging van de ruimtelijke kwaliteit en staat open voor innovatiekracht van buiten. Spreker verwijst naar het VPRO-programma Nederland van Boven waarin gesproken is over de verschillen tussen alfa- en bèta-planologie. De oude manier van bouwen was heel gedetailleerd en viel onder bèta-planologie en het hebben van een lossere structuur onder de alfa-planologie. Dit laatste biedt ruimte aan de markt om binnen de gestelde kaders tot de gewenste groene kwaliteit te komen. De gemeenteraad ziet wel iets in deze aanpak. Hiermee worden de kaders niet verlaten en spreker toont op de kaart wat dit precies betekent. De groene zichtlijn van de Vliet naar de provinciale weg blijft behouden en ook het woongebied zal groen worden ingevuld. Er zijn zogenaamde spelregelkaarten per deelplan gemaakt waarin de eisen van het ruimtelijke programma, de investering, en de duurzaamheidsambities en het woonmilieu staan. Als extra borging heeft de gemeente een Q-team ingesteld dat de plannen toetst. Er is goed contact met de gedeputeerde en spreker nodigt de commissieleden uit voor een werkbezoek.

Mevrouw VAN AELST vraagt hoe het met de buurgemeentes zit en hoe er wordt samengewerkt.

Wethouder ROZENBERG zegt dat er een convenant gesloten is tussen provincie, Rijk en de gemeentes Leidschendam-Voorburg en Voorschoten. Hij treft de vertegenwoordigers van de buurgemeente regelmatig, maar spreekt hier over de eigen plannen van zijn gemeente.

De heer LUDEMA vraagt naar het budget en zegt dat er een opwaardering van de woningmarkt komt. Hij vraagt of het wellicht mogelijk is dat in de komende 5-10 jaar de prijs 15-20% stijgt. Hij vraagt of dat dan weer kan leiden tot een aantal extra te bebouwen hectares.

Wethouder ROZENBERG zegt dat de prognose is dat er 18,8 miljoen euro verlies zal worden geleden op de grondexploitatie. Het is daarom noodzakelijk huizen te bouwen en te verkopen. Weliswaar is de stand aan het eind van 2015 gunstiger dan die aan het eind van 2014. Er komt wellicht een verbetering van de woningmarkt, maar budgetneutraal werken zal volgens hem niet meer mogelijk zijn. De gemeente accepteert een verlies, maar als wethouder financiën vindt hij dat eigenlijk ontoelaatbaar.

Mevrouw BADE vraagt wat spreker vindt van de inspraak van de heer Dessens en welke kaders de gemeente hanteert bij de bouw.

Wethouder ROZENBERG zegt dat men met de bebouwing op 8% zit wat ruim binnen de toegestane 15% is. Dit is overigens wel exclusief tuinen en parkeerplaatsen, omdat dat zo in het convenant staat. Hij vindt het voorstel van de heer Dessens niet goed en vergelijkt dit met het intrekken van een bouwvergunning die al is afgegeven. De Duivenvoordecorridor is ontstaan door het weghalen van kassen en het is altijd de bedoeling geweest om daarvoor 15% woningbouw terug te plaatsen.

De heer RIJKEN vraagt of het Q-team vooraf kwaliteitskaders heeft gesteld of dat deze tijdens het proces worden ontwikkeld en bijgesteld.

Wethouder ROZENBERG zegt dat het Q-team, dat bestaat uit een onafhankelijke voorzitter en leden uit de welstandscommissies, de plannen aan de hand van de eisen uit het convenant beoordeelt en kijkt naar de gebiedswaarden. Op dit moment liggen er twee plannen waarvan er een volgens het Q-team niet past. Het gevolg daarvan is dat dit plan teruggedenomen moet worden.

De heer RIJKEN vraagt of er ook een medewerker van de provincie in het Q-team zit en of er getoetst wordt aan het convenant en niet aan de gebiedsprofielen.

Mevrouw VAN HUNNIK vraagt of de inspreker nog achter de uitspraak staat dat er 25 ha groen moet overblijven.

De heer VAN DIEREN constateert dat de wethouder aangeeft dat er een groot tekort dreigt en hij wil weten waarom de gemeente dan maar 8% wil bebouwen en niet de toegestane 15%.

De heer BAKX bedankt de sprekers en vraagt of de gemeente vasthoudt aan de esthetiek en het ruimtelijke project en wat het verschil in opbrengst is tussen wat de heer Dessens wil en wat de gemeente wil. Hij vraagt of deze twee partijen wellicht nog naar elkaar toe kunnen groeien.

Wethouder ROZENBERG zegt dat de provincie niet in het Q-team zit en dat hij niet weet aan welke criteria dit team toetst. Hij zegt toe dit nog te zullen uitzoeken en hij zal dat via de commissiegriffier aan de commissieleden laten weten. Hij zegt dat men binnen de 15% toegestane bebouwing blijft en dat dit correspondeert met de brief van de gedeputeerde. De gemeente wil niet de volle 15% bebouwen, omdat er anders een tweede Ypenburg of Leidse Rijn ontstaat. De suggestie om de noordkant vrij te houden en dan de bebouwing te verdichten op het andere stuk leidt tot een rare situatie wat niet bij de natuurwaarden past. Op een vraag van de heer BAKX of de gemeente er goed uitspringt en bereid is om concessies te doen, zegt spreker dat zijn gemeente een verlies van 9,8 miljoen euro verwacht wat niet meer te overbruggen is. Als wethouder financiën heeft hij daar grote moeite mee.

De derde inspreker is mevrouw BREMER, wethouder van de gemeente Voorschoten. Zij zegt dat het gebied van de Duivenvoordecorridor op dit moment

erg mooi is, omdat de kassen zijn afgebroken. In het verleden is afgesproken dat hiervoor een gedeelte woningbouw zou terugkomen. Daartoe is een bestuurlijk convenant gesloten tussen Rijk, provincie en de gemeentes Leidschendam-Voorburg en Voorschoten. Op dit moment verwacht Voorschoten een verlies van 600.000 euro en dit is te overzien. Het gebied Rozenhorst is het grootste uitwerkgebied en de gemeente heeft ervoor gekozen om de te bebouwen oppervlakte daar te verdubbelen van 2.000 naar 4.000 m² wat nog steeds minder is dan de toegestane 15% bebouwing. Afsproken is dat de gemeente Voorschoten geen winst mag boeken op dit project; maar er wordt wel gestreefd naar budgetneutraal zijn. De eerder aangekochte bollenschuur bij de Kniplaan is inmiddels doorverkocht aan ondernemers die zelfs de zwarte tulp hebben ontvangen voor de restauratie van deze bollenschuur. De aanbesteding wordt anders gedaan dan normaal, omdat de gemeente de bedrijven heeft gevraagd om voorafgaand aan het ontwerp met de voeten in het gras te gaan staan en te bedenken wat passend is in dit gebied. Er zijn 20 inschrijvingen waarvan er 5 geselecteerd zullen worden. De ontwikkelaars zullen volledig risicodragend zijn. Er is nog een kas die de gemeente wil kopen, maar die de eigenaar niet kwijt wil. In de Oranjepolder is ook sprake van een regeling Ruimte voor Ruimte.

De heer LUDEMA vraagt hoe het aantal hectares aan kassen in Voorschoten zich verhoudt tot dat in de andere gemeente en hij zou graag zien dat er een gemeentelijke herindeling komt om zo iets moois in het gebied te kunnen creëren.

De heer VAN DIEREN vraagt of het correct is dat het uitgangspunt van de gemeente is dat er maar 8% aan woningbouw wordt neergezet.

Mevrouw BADE vraagt hoe het staat met de instelling van een commissie van wijze mannen en of er alleen financiële voorstellen gedaan worden.

Wethouder BREMER zegt dat er 6 ha aan kassen is gesloopt en dat er 8.000 m² en drie woningen teruggebouwd zullen worden. De gemeente legt in het gebied al wandelpaden aan, zodat mensen het gebied zelf kunnen beleven. Hoewel in Rozenhorst de bouwopgave verdubbeld wordt, blijft deze toch op 8%. De 'Commissie van Wijzen' kijkt vooral of er nog subsidies te behalen zijn die nog niet aangeboord zijn. De gemeente is niet van plan om het proces over te doen en opnieuw te bekijken waar gebouwd kan worden. In Voorschoten zijn nog slechts drie kleine stukjes waar dat mogelijk zou zijn, maar als je daar zou bouwen, kom je nog niet in de buurt van het geld dat al uitgegeven is. Zij waarschuwt ervoor dat de renteteller loopt en dat zij niet wil dat het verlies van 600.000 euro oploopt naar 1 miljoen euro.

De VOORZITTER stelt voor over te gaan tot de politieke discussie.

Mevrouw BADE bedankt de gedeputeerde voor de brief en vraagt over het convenant uit 2008 waarom het zo lang heeft geduurd voordat er opheldering over kwam. Ze vraagt waarom in december 2015 is gezegd dat de tuinen inclusief waren, terwijl er nu staat dat die exclusief zijn. Ze vraagt hoe het zit met parkeerplaatsen en wegen. Haar fractie vindt het belangrijk om stukken grond te behouden en zij hoopt niet dat een aantal zinnen uit de brief van de gedeputeerde dit gaat veranderen. De wethouders hebben een positieve uitleg gegeven en ze

vraagt aan de gedeputeerde hoe het groen geborgd kan worden, zodat het geen hellend vlak wordt.

De heer RIJKEN zegt dat de brief van de gedeputeerde om een besluit vraagt en hij vindt dat financiën in de afweging geen rol mogen spelen. Zijn fractie blijft de kwaliteit van het gebied vooropzetten en vindt dat belangrijker dan de financiën. Hij vraagt of het mogelijk is om de kwaliteitslat langs de plannen te leggen en de resultaten daarvan met de commissie te delen.

Mevrouw VAN HUNNIK is blij met de brief en zegt dat haar fractie de Duivenvoordecorridor belangrijk vindt. Het lijkt erop dat de gedeputeerde aan de gemeente ruimte geeft in de bestemmingsplannen, maar haar fractie staat daar kritisch tegenover. Dit mag geen excuus zijn om een kostbaar natuurgebied vol te bouwen en spreekster vraagt de gedeputeerde welke ruimte zij aan de gemeentes wil geven. De kwaliteit van de leefomgeving is een kerntaak van de provincie en daarom vindt zij dat de provincie dit in de gaten moet blijven houden en hierin een actieve rol moet spelen. Ze vraagt of de gedeputeerde dat wil en hoe dat dan gaat gebeuren. Ook wil zij weten hoe de gedeputeerde garandeert dat de afgesproken hoeveelheid groen, 28 ha, gewaarborgd blijft binnen de Duivenvoordecorridor. Zij oppert dat er wellicht een aanbeveling vanuit de Staten kan komen om het proces te stoppen en eerst te bekijken waar men nu staat, waarna een besluit kan worden genomen.

De heer VAN DIEREN zegt dat hier acht jaar geleden ook al over gesproken is. Er zijn toen heldere afspraken gemaakt dat er maximaal 5 ha woningbouw zou komen. Nu de wethouders aangeven dat er gemiddeld 8% bebouwd wordt in plaats van 15% stelt hem dat gerust. Hij verzoekt de gedeputeerde te bevestigen dat het daarop uitkomt.

Mevrouw BADE vraagt aan de heer Van Dieren of hij niet bang is dat de parkeerplaatsen en andere zaken die nu niet meegeteld zijn ertoe zullen leiden dat het getal boven de 15% uitkomt wat weer ten koste gaat van het beschermd groen.

De heer VAN DIEREN zegt dat er 8% wordt gezegd. Er liggen nu eenmaal afspraken uit 2008 en daar kan men nu niet op terugkomen.

De heer KOK zegt dat zijn fractie geen enkel probleem heeft met woningbouw in het gebied en dat hij vindt dat dit bij de gemeentes thuishoort. Hij is van mening dat de provincie in dit dossier regelzucht vertoont en dat dit tot veel onduidelijkheid leidt.

De heer BAKX vindt het lastig om een afweging te maken tussen de financiën en de ruimtelijke ontwikkeling. Hij constateert dat alles wat nu gebouwd wordt een verslechtering is ten opzichte van de huidige situatie en zou graag willen onderzoeken hoe een en ander zich verhoudt.

De heer VAN DIEREN snapt de gevoelens van de heer Bakx, maar zegt dat er getoetst moet worden aan wat in het verleden besloten is.

De heer BAKX zegt dat het erom gaat waar de samenleving behoefte aan heeft. Hij zou graag een makelaar willen laten onderzoeken wat op dit moment de reële waarde is ten opzichte van de waarde gedurende de crisis. Hij denkt dat er een financieel probleem is en zoekt naar een oplossing.

De heer VAN DIEREN zegt dat de provincie niet als taak heeft om de financiële problemen van de gemeentes op te lossen. Als een gemeente niet aan de afspraken kan voldoen, moet deze naar GS gaan die dan wellicht naar PS kunnen gaan om nieuwe afspraken te maken.

De heer BAKX probeert ook de omwonenden tegemoet te komen en te kijken of er compensatie mogelijk is. Hij verzoekt onderzoek te doen in hoeverre de financiële gaten gedicht kunnen worden en denkt dat hiertoe wel mogelijkheden zijn.

Mevrouw MATIL bedankt de insprekers en sluit zich aan bij de vragen van de dames Bade en Van Hunnik. Zij betreurt het dat het alternatief van de heer Dessens niet wordt meegenomen. Zij vraagt zich af of over twee jaar nog gesproken wordt over 8% bebouwing en wat de markt dan doet. Zij sluit zich aan bij de zorgen van D66 over de groene invulling en ruimtelijke kwaliteit en de kostbare verbinding tussen kust en groene hart.

Mevrouw VAN AELST vindt het belangrijk dat het groen ook groen blijft en is benieuwd hoe de bebouwing met parkeerplaatsen en wegen uitpakt. Zij waarschuwt ervoor dat woningbouw niet het doel mag worden en wil dat men zich aan de gemaakte afspraken houdt en dat het gebied groen blijft. 8% bebouwd klinkt goed, maar zij wil weten of de gemeentes over een aantal jaren misschien toch meer vragen en of de grens dan nog gehanteerd wordt. Op een opmerking van de heer VAN DIEREN dat destijds 15% is afgesproken, zegt spreekster dat zij toch niet voldoende gerustgesteld is. Daarnaast vraagt zij zich af waarom de gemeentes in dit gebied alleen opereren. Zij zou liever zien dat het gebied in samenhang ontwikkeld wordt en dat er een visie komt en een plan. Zij komt graag op werkbezoek.

Mevrouw BADE zegt dat, hoewel de heer Van Dieren van mening is dat er al sinds 2008 duidelijkheid is, er in de afgelopen maanden toch echt geen duidelijkheid was over de plannen. Verschillende particulieren hebben daarom de media opgezocht en zij heeft schriftelijke vragen gesteld.

De heer VAN DIEREN noemt dit terecht en zegt dat het in december 2015 voor hem ook niet meer duidelijk was, maar nu weer wel.

Mevrouw VAN VIEGEN vindt de rijksbufferzone tussen Wassenaar, Katwijk en de Duivenvoordecorridor belangrijk voor het groen en de biodiversiteit. Zij vraagt of de tuinen nu wel of niet binnen de 28 ha groen vallen of dat deze bij de 15% bebouwing horen. Ze is benieuwd of dit bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van de Duivenvoordecorridor en zo ja waarom. Zij vraagt of het klopt dat de 4.000 m² die bebouwd zal worden een verdubbeling is ten opzichte van de 2.000 m² die in het bestuursconvenant is genoemd en zij vraagt of dit in strijd is met het convenant. Zij wijst op de kaart en vraagt wat er overblijft van de 28 ha aan

bufferzone en zij wil graag een toelichting. Zij wil weten of niet de totale oppervlakte van de kassen uitgegeven wordt voor woningbouw en of de gedeputeerde bereid is om in overleg te gaan met de heer Dessens en de vertegenwoordigers van de twaalf organisaties.

Mevrouw VAN DEN BERG vraagt hoeveel hectare de tuinen en parkeerplaatsen beslaan. Zij vindt dat men zich aan de afspraken moet houden en wil ook weten hoe de 28 ha groen wordt ingevuld.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA bedankt de insprekers en de vragenstellers. Zij is in het gebied op bezoek geweest en dat heeft haar gerustgesteld. Zij sluit aan bij de woorden van de heer Van Dieren dat van begin af aan gesproken is over 15% bebouwing. Er zijn in een gebied van 33 hectare kassen verwijderd en er is afgesproken dat 28 ha daarvan toegevoegd zou worden aan het groen en dat maximaal 15% bebouwd zou worden. Dit getal is hard. Tuinen vallen niet onder bebouwing. Het is de bedoeling dat zij zo worden ingericht dat dit iets toevoegt aan de groenbeleving. Hoewel de plannen vertraagd zijn, zijn ze nu in ontwikkeling en daarbij is de landschappelijke waarde belangrijk. De gemeentes gaan waarschijnlijk financieel verlies hierop lijden en hoe langer je onderzoek doet, des te groter dat verlies wordt. Zij denkt dat de gemeentes goed bezig zijn door de instelling van onder meer het Q-team en de aanleg van recreatieve routes en recreatieve mogelijkheden worden vergroot. Op een opmerking van mevrouw VAN VIEGEN dat er naar haar idee voldoende geld is om een ecologische zone in te stellen, zegt zij dat zij betwijfelt of hiervoor geld vrijgemaakt kan worden. Zij wil zich aan de afspraken houden. Zij weet niet of er een gedetailleerde lijst is met maatstaven en randvoorwaarden voor het Q-team maar zal dat navragen. Zolang plannen nog niet zijn uitgevoerd, blijft er onduidelijkheid bestaan, maar dit is de lijn die gevolgd wordt. Zij gaat graag in overleg met de heer Dessens, maar zegt ook dat het proces al een aantal jaren loopt. Zij vindt het niet goed om plannen steeds weer te wijzigen en zegt dat een en ander nu bij de gemeentes ligt. De provincie zal toetsen of men zich aan de gemaakte afspraken houdt.

Mevrouw VAN HUNNIK verzoekt om een garantie dat er voor maximaal 15% bebouwd wordt.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zegt dat dat de afspraak is en dat men haar daaraan kan houden.

Tweede termijn

Mevrouw BADE constateert dat de gedeputeerde blij is met de manier waarop de gemeentes de plannen ter hand nemen en zegt dat haar fractie zich daarbij aansluit. Ook zij vindt het geen goede zaak als er nu vertraging optreedt. De 15% bebouwing die is genoemd, is hard. Zij roept de gemeentes op om de 8% bebouwing die nu genoemd wordt ook niet te verhogen. Mocht dit toch gebeuren, dan wil ze graag actief hierover geïnformeerd worden. Zij verzoekt het college zoveel mogelijk te streven naar 8% bebouwing, exclusief tuinen, parkeerplaatsen en wegen. Mocht het anders worden, dan verzoekt zij de gedeputeerde om de commissie actief te informeren.

De heer RIJKEN stoot zich aan de koehandel over percentages. Het gaat om een kwaliteitsdoelstelling en hij pleit ervoor om terug te gaan naar de kwaliteitsuitgangspunten waarop de provincie kan toetsen. Hij denkt dat er een scheef beeld ontstaat, omdat bij de genoemde 8% geen straten en tuinen horen. Hij vraagt of de tuinen openbaar of semi-openbaar worden of dat het privétuinen worden. Hij constateert dat het Q-team wel iets anders is dan het Kwaliteitsteam. Hij wil weten langs welke kwaliteitslat deze plannen gemeten worden en of de gemeentes daarover vooraf worden geïnformeerd, zodat de gemeentes binnen de kaders aan de slag kunnen gaan.

Mevrouw VAN HUNNIK is blij met de 15% die hard is. Zij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Bade om geïnformeerd te worden als dit wellicht meer wordt. Zij vindt het een goede zaak om, als er bij de bespreking van de jaarstukken geld overblijft, dat hieraan te besteden.

De heer VAN DIEREN zegt dat de gedeputeerde niet eerder terug hoeft te komen dan wanneer de kaders uit 2008 worden overtreden. Hij vindt de kwaliteit belangrijk en daarom is 15% als objectief criterium genomen. Er is een visie waaraan de kwaliteit moet voldoen en er zijn gebiedsprofielen gemaakt waaraan getoetst moet worden. Hij wil geen nieuwe kaders maken.

Mevrouw VAN AELST sluit zich aan bij het pleidooi van D66 en de woorden over de kwaliteit van het CDA. Zij vindt dat het percentage van 15% echt maximaal is en is blij dat de gedeputeerde aangeeft dat dit gehandhaafd wordt.

De heer VAN DIEREN benadrukt dat hij gezegd heeft dat de gedeputeerde alleen terug moet komen als de 15% overschreden wordt.

Mevrouw VAN VIEGEN zal gaan kijken naar de financiën als het gaat om behoud van de economische zone. Zij wil nog antwoord op haar vraag over de verdubbeling van de 2.000 m² en of dit in strijd is met het bestuursconvenant.

Mevrouw VAN DEN BERG heeft nog gevraagd uit hoeveel oppervlakte de tuinen en parkeerplaatsen zullen beslaan. Zij hoeft daar niet direct antwoord op, maar wil dat dan wel graag later ontvangen. Zij vertrouwt erop dat de gedeputeerde de kaders in de gaten zal houden.

Mevrouw BOM-LEMSTRA zegt dat de kwaliteit van het gebied de wethouders aan het hart gaat. Provincie en gemeente staan niet tegenover elkaar, maar willen allebei de kwaliteit verbeteren. De partijen houden zich aan de genoemde 15%. Zij zegt toe de commissie regelmatig te zullen informeren over de voortgang van de plannen en zal kijken of er een werkbezoek kan worden ingepland. Het is lastig te zeggen hoeveel vierkante meter er nu bebouwd gaat worden. In ieder geval valt ook de 4.000 m² die is genoemd nog binnen de afspraken van de 15% en men voldoet dus aan het convenant. Zij wenst mevrouw Van Viegen sterkte met het zoeken naar geld voor een ecologische zone en merkt op dat er al veel geld naar dit gebied is gegaan. Zij zegt dat de kwaliteit van het gebied bovenaan staat.

Mevrouw BADE wil de kaders niet veranderen, maar hoopt wel dat het bij 8% bebouwing blijft. Zij verzoekt de gedeputeerde de commissie actief te informeren als er veranderingen komen.

De heer RIJKEN wil nog antwoord op zijn vraag of de tuinen openbaar zijn. De gedeputeerde heeft toegezegd stukken van het kwaliteitsteam te zullen opsturen en hij gaat ervan uit dat daar dan ook de informatie over de tuinen bij zit en een toelichting waarom deze niet onder de 15% bebouwing vallen. Hij verzoekt om een toezegging van de gedeputeerde.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zal navraag doen bij het kwaliteitsteam en benadrukken dat de ruimtelijke kwaliteit optimaal wordt ingebracht. De tuinen zijn daar onderdeel van. Zij zal kijken wat voor materiaal er is en als dit beschikbaar is, dan zal zij dit aan de commissieleden toezenden.

De VOORZITTER constateert dat er twee toezeggingen zijn gedaan. De gedeputeerde zal de commissieleden regelmatig over de stand van zaken informeren en bij overschrijding van de kaders wordt de commissie zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

5b. Jaarstukken 2015

De heer KOK zegt dat zijn fractie geen aandacht wil besteden aan de jaarstukken.

De heer LUDEMA heeft moeite met de indicatoren voor woningproductie en transitie van kantoorruimte. Hij zou graag zien dat er een scheiding komt tussen die twee. Hij vraagt een toelichting over de tekst van de verantwoording waarin staat dat de cijfers over 2014 zijn opgenomen, omdat de cijfers over 2015 pas bekend worden in april 2016.

De heer SCHEURWATER is verbaasd dat in de stukken staat dat de leegstand in 2015 en 2016 toeneemt, terwijl deze landelijk afneemt. Verder vraagt hij naar de definitie van het woord "omvangrijke" dat vermeld staat in de stukken. Hij constateert dat jongeren het liefst oude gebouwen met lage huren hebben en dat grote bedrijven juist prestigieuze gebouwen willen hebben. .

De heer LUDEMA zegt dat het hem om de indicatoren gaat voor het verschuiven van kantoren en woningen en vraagt of de heer Scheurwater het daarmee eens is.

De heer SCHEURWATER is het daarmee eens en vindt ook dat er gekeken moet worden naar de koppeling wonen en werken. Hij vraagt naar aanleiding van bladzijde 142 en 143 over de regionale ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden ROM-D of de gegevens van het jaar 2015 zijn meegenomen. Hij wil ook weten wat een en ander voor de komende jaren betekent. Hij vraagt wat wordt bedoeld met de opmerking over de hogere rentekosten, omdat de rente op dit moment alleen maar daalt en welke inzet de provincie pleegt binnen de ROM-D om de Dordtse Kil 3 en 4 te laten renderen.

Mevrouw BADE sluit zich aan bij de woorden van de heer Scheurwater over het leegstandspercentage van kantoren dat achterblijft en wil weten hoe dit zit. Over de ROM-D vraagt zij hoe het zit met de daling van de waarde van de aandelen en de overcapaciteit op bedrijventerreinen. Wat de ruimte betreft heeft zij de VRM-evaluatie gelezen en vraagt of er voor de provincie geen lessen meer te leren zijn. Naar aanleiding van het evaluatierapport over de anticipeerregio's vraagt zij hoe het staat met de Rijnstreek en Voorne-Putten en wat hiervan de consequenties zijn.

Mevrouw MATIL sluit zich aan bij de vraag over de regionale woonvisies en verzoekt om een toelichting. Zij zegt dat de barometer provinciale belangen die op bladzijde 70 staat, niet meer gebruikt wordt, maar wil weten wat deze zegt over de ruimtelijke kwaliteit en hoe een en ander inzichtelijk kan worden gemaakt. Zij vraagt of de tussentijdse aanpassingen VRM een rol spelen bij de halfjaarlijkse bestuurlijke tafels.

De heer RIJKEN zegt dat er minder is besteed dan was geraamd. Hij vindt het belangrijk dat de gelden, vanuit economisch oogpunt, toch zoveel mogelijk uitgegeven worden aan de specifieke doelen waarvoor ze bestemd zijn en wil graag bij de bespreking van de Voorjaarsnota daarnaar kijken.

Mevrouw VAN HUNNIK verzoekt de monitor programma VRM gelijk te laten lopen met de jaarstukken. Zij vraagt wat er gemeten wordt met de meetindicatoren voor voortgang van de eindrealisatie eindprogramma Zuidplaspolder en hoe twee punten met een prestatie-indicator gemeten kunnen worden. Over de woningvoorraad zegt zij dat zij hoopt dat dit wordt voortgezet in de komende jaren. Haar fractie is verbaasd dat 48 gemeentes hun taakstelling niet hebben gerealiseerd en zij vraagt wat er speelt en hoe de gedeputeerde kan ingrijpen.

De heer LUDEMA vraagt mevrouw Van Hunnik of zij vindt dat de gemeentes dan woningen zouden moeten bouwen voor leegstand.

Mevrouw VAN HUNNIK zegt dat er een groot tekort aan sociale woningbouw is. Haar fractie is blij dat het college het MKB wil steunen, maar vindt het jammer dat de provincie het niet beter doet dan het Nederlandse gemiddelde. Zij zou graag zien dat ingezet wordt op simpele en duurzame economie. Zij vindt het vreemd dat het college de leegstand onverklaarbaar noemt en vraagt om een toelichting.

De heer HOOGENDAM zegt dat er elk jaar een overschot is. Hij zou graag zien dat de komende tijd bekeken wordt hoe dit echt voorkomen kan worden. Hij vindt het vreemd dat er in de stukken gesproken wordt over een doelstelling die nul is en hij vraagt wat nu precies de spoed is bij de spoedlocaties voor bodemsanering. Hij wil weten of de begincijfers voor de leegstand kloppen. Op een opmerking van de heer SCHEURWATER die wijst op bladzijde 8 waar gesproken wordt over exogene factoren, zegt spreker dat de provincie toch moet weten wat er gebeurt en dat de getallen moeten kloppen. Op een opmerking van de heer LUDEMA dat niet de provincie, maar de markt dit doet, zegt spreker dat de provincie de leegstand in kantoren wil terugdringen, maar dan wel goede cijfers moet hebben. Wellicht moeten de inspanningen verhoogd worden.

Mevrouw VAN VIEGEN maakt zich ook zorgen om de aanpak van de leegstand en vindt dat de provincie hier scherp op moet inzetten. Zij stelt voor een zerotolerancebeleid in te voeren en geen nieuwbouw meer te plegen. Zij verwijst naar het Ambzoomperceel en zegt dat de Drechtsteden nog een grote voorraad aan kantoorruimte hebben. Zij vindt dit dan ook krom.

De heer BAKX maakt zich zorgen om de ontwikkeling van woningen voor ouderen en zegt dat mensen vanwege de financiën vaak niet kunnen verhuizen. Hij vraagt om een monitor voor nu en over een aantal jaren. Hij vindt servicegericht bouwen voor ouderen en biodomotica belangrijk, omdat dit kostenbesparend werkt op het gebied van de zorg. Hij vraagt hiervoor meer aandacht. Hij wijst de gedeputeerde op de zogenaamde 'Blijversregeling voor ouderen' die in ontwikkeling is, zodat zij toch thuis kunnen blijven wonen. Op een opmerking van de heer LUDEMA dat ouderen graag in grotere collectieven wonen en dus grotere woningen nodig hebben, zegt spreker op de hoogte te zijn van de wensen rondom co-housing, maar dat dit voor mensen met een brede beurs is. Hij wil ook aandacht voor mensen met een smallere beurs.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA verwijst naar de presentatie van de leegstandcijfers van de Stec Groep. Er wordt gebouwd terwijl er op andere plekken leegstand is, maar dit gebeurt soms omdat niet alle kantoren tot woningen te transformeren zijn. Toch is het goed als hier meer op wordt ingezet. Zij denkt dat de provincie nog strakker moet sturen om kantorenleegstand tegen te gaan. De regio's blijken toch nog in een groeimodus te zitten en dat kan eigenlijk niet. Zij hoopt dat de cijfers volgend jaar beter zijn.

Mevrouw VAN VIEGEN vindt het belangrijk om extra selectief te zijn bij nieuwbouw. Zij zegt dat iets dergelijks ook speelt bij de uitbreiding van stallen en verzoekt ook daar kritisch op te zijn.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA verwijst in dat kader naar de Ladder voor Duurzame Verstedelijking, maar zegt dat je ook niet elke ontwikkeling kunt tegenhouden. Wel moet altijd worden aangetoond dat er behoefte aan is. In de VRM neigt men ertoe steeds dichter bij de behoefte te komen in plaats van ruimte te laten voor plannen die nooit ontwikkeld worden. Zij vindt de kwalitatieve insteek belangrijk.

Mevrouw VAN VIEGEN meldt dat er bij de melkveehouderij ook wordt uitgebreid, terwijl er in de toekomst gevaar is voor leegstand. Zij vraagt hoe de gedeputeerde daarmee omgaat.

De heer SCHEURWATER zegt dat het erom gaat om schaarste te creëren.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zegt dat het lastig is om daar oplossingen voor te vinden. Zij wil de aantallen in de gaten houden en niet gelijk nieuwbouw toestaan als het ook anders kan, maar het is ook niet altijd mogelijk om particulieren te dwingen tot sloop. Zij geeft toe dat er ook bij het agrarisch vastgoed problemen dreigen, maar kan daarvoor niet direct een oplossing aandragen.

Mevrouw VAN VIEGEN roept op naar de toekomst te kijken en te bekijken of ergens duurzaam behoefte aan is.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zegt dat de kantorenmonitor van de Stec Groep deze week is doorgestuurd. Zij zegt de heer Ludema toe dat zij zal nagaan hoe het zit met de indicatoren 2015 en 2016 en stuurt dat nog toe aan de commissie. ROM-D heeft vanwege de financiële crisis stilgelegen, maar er worden nu weer gesprekken gevoerd over hoe men daarmee doorgaat. Dit punt zal worden geagendeerd en de voorstellen zullen bij de commissie langskomen. Het begrip anticipeerregio gaat over regio's waar nog geen krimp is, maar waar deze er wel aan komt. Een aantal regio's heeft daar positief op gereageerd en er zal gestart worden met een regio, de Hoeksche Waard. Ook aan de andere regio's is een aanbod gedaan. Zo wordt er nog gesproken met de Krimpenerwaard die er zelf mee aan de slag wil gaan. De indicatoren op pagina 70 zijn oud en worden eruit gehaald, omdat je niets hebt aan dergelijke indicatoren. Spreekster werkt liever met een goede verklaring.

De heer HOOGENDAM zegt dat de vraagstelling veranderd moet worden, omdat dit er vreemd staat.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA vindt dat indicatoren gebruikt kunnen worden om te sturen, maar dan zijn er wel goede indicatoren nodig. Zij zegt dat er inderdaad minder geld is besteed dan geraamd was en vindt dat hierover een bredere discussie gevoerd moet worden, omdat geld dat ergens voor bestemd is daar ook terecht moet komen. Zij vindt de indicator voor de Zuidplas niet helder en is van mening dat die veranderd moet worden. Over huisvesting van statushouders zegt zij dat in alle gemeentes in het gebied afgesproken is om toezicht te houden op de huisvesting van statushouders. Dit gebeurt nu een keer per half jaar, maar in de toekomst zal dit maandelijks gebeuren. Er zijn al veel initiatieven gestart om te bekijken hoe er snel tijdelijk gebouwd kan worden en hier ligt een grote taak.

Mevrouw MATIL wist niet dat er al gesprekken waren. Zij is blij dat er veel initiatieven lopen en vraagt de gedeputeerde wanneer zij dit met de Staten kan delen. Zij zou dit graag, vanwege de controlerende taak van de commissieleden, voor de zomer al willen weten.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zegt toe te zullen proberen hier voor september 2016 iets over op papier te zetten. Op een vraag van mevrouw VAN HUNNIK of goede ideeën ook met andere gemeentes gedeeld worden, zegt zij dat zij in diezelfde brief daar ook iets over zal schrijven. In ieder geval wordt er ook gesproken over de doelgroepen oud, jong en statushouders. Zij vindt het belangrijk dat de kwalitatieve vraag scherper wordt en dat er nieuwe bouwstijlen toegepast worden die omgevormd kunnen worden.

Tweede termijn

De heer SCHEURWATER bedankt de gedeputeerde voor de beantwoording. Hij denkt dat als gemeentes het idee hebben dat er nog groei mogelijk is, het wel lastig wordt en daarnaast kan het ook zijn dat gemeentes elkaar bestrijden om iets binnen te halen. Hij verzoekt de gedeputeerde om op dit punt missiewerk te

verrichten. Zijn vraag over de rentedaling bij ROM-D staat nog open. Hij zegt dat er een voorziening is gemaakt van 1,8 miljoen en hij wil weten of de pot nog toereikend is of dat er komend jaar een herijking moet komen.

Mevrouw BADE mist nog het antwoord op haar vraag over de lessons learned.

Mevrouw VAN HUNNIK mist nog het antwoord op haar vraag over het gelijk laten lopen van de monitor met de jaarstukken.

De heer HOOGENDAM mist het antwoord op zijn vraag over spoedlocaties.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zal de vraag over spoedlocaties schriftelijk beantwoorden evenals de vraag over de rentelasten en de rentedaling. Zij is het met de heer Scheurwater eens aangaande het missiewerk. Wat de lessons learned betreft zegt zij dat zij in gesprekken met gemeentes en regio's dingen tegenkomt waar de provincie lering uit kan trekken. Daar is wel aandacht voor, maar het is lastig om dit in de jaarstukken uit de verf te laten komen. Het in lijn brengen van de monitor met de jaarstukken zal zij meenemen en als dit niet lukt zal ze aangeven wat daarvan de reden is.

De VOORZITTER constateert dat er enkele toezeggingen gedaan zijn. Zo zal er een schriftelijke beantwoording komen op de vraag over de rentekosten en de spoedlocaties en informatie over de kennisdeling met de gemeentes over de statushouders.

5c. Ontheffingsverzoek gemeente Noordwijkerhout

De heer VAN DIEREN zegt dat er in het kader van de ontwikkeling in de Bollenstreek twee kaders zijn namelijk voldoende bollenareaal en het behouden van het karakteristieke graslandschap. Hij heeft gezien dat er 1.500 m² grasland wordt opgeofferd voor twee woningen en hij wil weten wat er met de twee oude woningen is gedaan. Daarnaast constateert hij dat er 9.000 m² grasland wordt bebost en hij vraagt wat daarvan de reden is. Hij heeft overigens ook nog technische vragen aan de ambtenaren doorgegeven.

Mevrouw VERKOELEN is het met de vorige spreker eens. Zij heeft namelijk samen met de heer Van Dieren dit punt ingediend. Zij wil graag weten waarom er een hectare grasland verdwijnt.

Mevrouw VAN DEN BERG zegt dat haar fractie in het verleden bedenkingen had bij deze regel ter bescherming van het Bollenareaal, maar zij vindt dat, nu de regel er is, deze ook moet worden toegepast. Zij zegt dat er twee criteria zijn, namelijk het provinciaal belang en de aantoonbare meerwaarde. Ze vraagt hoe dit beoordeeld wordt. Ze zegt dat haar fractie niet tegen ontheffing is, maar dat er in het verleden wel vaker om een ontheffing gevraagd is, terwijl dit toen ook niet is gehonoreerd. Ze wil weten wat deze ontheffing anders maakt dan andere.

Mevrouw BADE vraagt naar de motivatie van de kiezer.

De heer HOOGENDAM sluit zich aan bij de eerder genoemde punten en vraagt of er wellicht gecompenseerd moet worden.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zegt dat er regels gesteld zijn en dat de belangen moeten worden afgewogen. Zij denkt dat bij dit landgoed een aantal zaken speelt waardoor dit positief scoort op de provinciale doelen en zij noemt een aantal punten, zoals herstel van het landgoed op basis van de cultuurhistorische waarde, het bijdragen aan de verbinding met de erfgoedlijn en dergelijke. Daarnaast zullen de geplande bosschages op delen van een strandwal liggen en valt de natuurwaarde binnen de EHS. Zij denkt dat het een verbetering van het geheel is en dat er daarom mee moet worden ingestemd. Het gaat bij beide woningen om vervanging. Een woning wordt vervangen volgens de ruimte-voor-ruimteregeling en de andere komt in de plaats van een gesloopte woning op hetzelfde terrein.

Een AMBTENAAR vult aan en zegt dat een woning verplaatst wordt en dat de andere woning gesloopt wordt en vanwege de regeling Ruimte voor Ruimte wordt herbouwd.

De heer VAN DIEREN vraagt naar de toetsing en zegt dat dit naar willekeur neigt. Hij vraagt de gedeputeerde nadrukkelijk aan te geven waarom er afgeweken wordt en niet wordt gecompenseerd. Hij doet dit om de subjectiviteit weg te halen.

Mevrouw VERKOELEN zegt dat de cultuurhistorische waarde wel heel toevallig heel goed uitkomt. Er is een grens gesteld bij graslanden en zij vindt dat men zich daaraan moet houden. Haar fractie zal hier overigens niet voor gaan liggen.

Mevrouw VAN DEN BERG vindt ook dat dit naar willekeur neigt, maar ook haar fractie zal hier niet voor gaan liggen. Zij roept op nog eens te kijken naar de verordeningen, zodat er volgende keer een duidelijker kader ligt.

De heer HOOGENDAM sluit zich aan bij de vorige sprekers en bedankt de heer Van Dieren voor het naar voren brengen van het punt.

Gedeputeerde BOM-LEMSTRA zegt dat compensatie niet nodig is. Zij snapt dat men vindt dat het naar willekeur neigt, maar zegt dat het in dergelijke situaties nu eenmaal niet om wiskunde gaat. Zij zegt mevrouw Van den Berg toe nog te zullen bekijken of zij een en ander nader kan duiden.

6. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 22.00 uur en nodigt de aanwezigen nog uit voor de borrel. Hij wenst hun wel thuis.